

Архітектура

УДК 725.51

Булах Ірина Валеріївна

кандидат архітектури,

доцент кафедри дизайну архітектурного середовища

Київський національний університет будівництва і архітектури

Булах Ирина Валерьевна

кандидат архитектуры,

доцент кафедры дизайна архитектурной среды

Киевский национальный университет строительства и архитектуры

Bulakh Iryna

PhD of Architecture

Associate Professor of the Department of Architectural Design

Kyiv National University of Civil Engineering and Architecture

**АРХИТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНА МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я КИЄВА**

**АРХИТЕКТУРНО-ГРАДОСТРОИТЕЛЬНАЯ СЕТЬ ЗДАНИЙ
ЗДРАВООХРАНЕНИЯ КИЕВА**

**ARCHITECTURAL-TOWN PLANNING NETWORK OF HEALTH
BUILDINGS KIEV**

Анотація. В статті розглянуто сучасний стан мережі закладів охорони здоров'я в м. Києві, які включають медичні заклади як для дорослого, так і для дитячого населення міста.

Ключові слова: мережа закладів охорони здоров'я, Київ, архітектура, містобудування.

Аннотация. В статье рассмотрено современное состояние сети учреждений здравоохранения в г. Киеве, включающие медицинские

учреждения как для взрослого, так и для детского населения города.

Ключевые слова: *сеть учреждений здравоохранения, Киев, архитектура, градостроительство.*

Summary. *The article considers the current state of the network of health care institutions in Kyiv, which includes medical institutions for both adult and child population of the city.*

Key words: *network of health care institutions, Kiev, architecture, urban development.*

Актуальність теми. Існуюча сьогодні в Україні мережа закладів охорони здоров'я, здебільшого сформована у радянську добу, безумовно, потребує кардинального якісного оновлення та модернізації. Стрімкий розвиток медичних технологій потребує планувальної гнучкості лікувального середовища, здатного швидко адаптуватися під нові вимоги технологічних процесів, медичного обладнання, зміни у переважаючих захворюваннях, демографічних коливаннях та ін. Неменшою проблемою сьогодні стає забезпечення будівель медичних закладів належною енергетичною ефективністю.

Постановка проблеми. "Зношеність" архітектурних об'єктів медичного призначення, які сьогодні функціонують в Києві є очевидна. Сьогодні постає завдання пошуку подальшого вирішення проблем оновлення і модернізації медичних будівель, нових підходів до їх проектних та інженерних рішень.

Аналіз досліджень та публікацій. Науково-методичною базою для проведення даного дослідження є праці в галузі архітектурної типології та планування медичних закладів, які досліджували: Р. У. Аллен, Дж. Л. Бишоп, П. Бландела, Т. О. Буличова, Т. В. Зюзіна-Зінченко, К. Ю. Підгірняк. Закордонний досвід архітектурно-просторової організації

медичних закладів висвітлено у працях архітекторів: К. Шермера, Ф. Меусера, Х. Нікла, Х. Никл-Веллера.

Мета статті. Метою даної статті є аналіз існуючої мережі закладів охорони здоров'я м. Києва.

Виклад основного матеріалу. Загальна державна мережа закладів охорони здоров'я (для дорослого і дитячого населення) м. Києва охоплює міські, районного підпорядкування і спеціалізовані заклади охорони здоров'я. До державних *міських закладів охорони здоров'я* Києва належать клінічні лікарні, медичні центри, територіальні медичні об'єднання, які безпосередньо підпорядковані Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації): київські міські клінічні лікарні для дорослих, київські міські клінічні лікарні для дітей, київські міські пологові будинки, територіальне медичне об'єднання "Санаторного лікування" (дитячі спеціалізовані санаторії), територіальне медичне об'єднання "Психіатрія" (київські міські психоневрологічні лікарні та диспансери), територіальне медичне об'єднання "Дерматовенерологія" (шкірно-венерологічні диспансери м. Києва), територіальне медичне об'єднання "Фтизіатрія" (київські міські туберкульозні лікарні, київський міський протитуберкульозний диспансер), територіальне медичне об'єднання "Київська стоматологія" (стоматологічні поліклініки для дітей та дорослих). До державної мережі *закладів охорони здоров'я районного підпорядкування* відносяться заклади, які підпорядковуються управлінням охорони здоров'я районних в м. Києві державних адміністрацій (РДА): консультативно-діагностичні центри, комунальні некомерційні підприємства "Центри первинної медико-санітарної допомоги" (амбулаторії).

Спеціалізовані заклади охорони здоров'я м. Києва. В м. Києві існує розгалужена мережа закладів охорони здоров'я, яка складається з спеціалізованих лікарень відповідно до типу захворювання. Київський

міський центр серця (МОЗ України), Олександрівська клінічна лікарня м. Києва (Кардіологічний центр), Київський міський клінічний ендокринологічний центр, Науково-дослідний інститут трансплантації та експериментальної хірургії ім. О.О. Шалімова (Національної академії медичних наук України), Олександрівська клінічна лікарня м. Києва, Київський міський клінічний онкологічний центр, Національний інститут раку (МОЗ України), Київська міська клінічна офтальмологічна лікарня "Центр мікрохірургії ока", Міський Медичний Центр Проблем Слуху та Мовлення "СУВАГ", Стоматологічні медичні заклади за місцем реєстрації, Державний заклад "Центральна стоматологічна поліклініка Міністерства охорони здоров'я України", Державний заклад "Український медичний центр реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи Міністерства охорони здоров'я України", Київський міський центр дитячої нейрохірургії, Київський міський центр крові, Київський міський центр серця (МОЗ України), Територіальне медичне об'єднання (ТМО) "Фтизіатрія" (міські туберкульозні лікарні та диспансери), Київська міська наркологічна клінічна лікарня «Соціотерапія».

Розвиток первинної ланки надання медичної допомоги. Київ був одним з регіонів, де впроваджувався пілотний проект по реформуванню системи охорони здоров'я. Протягом 2011-2014 років у всіх районах міста були створені 28 центрів первинної медико-санітарної допомоги та 13 консультативно-діагностичних центрів, розмежовано бюджети первинного і вторинного рівня надання послуг. Амбулаторно-поліклінічні заклади міста були реорганізовані в некомерційні комунальні підприємства (далі - КНП) – консультативно-діагностичні центри та центри первинної медико-санітарної допомоги. Заклади первинної ланки оснащено на 90% відповідно до діючого табелю оснащення. Проте, характер змін, які відбулися, не в повній мірі принесли очікувані результати. На сьогодні існує низка проблемних питань, що потребують вирішення на державному

та місцевому рівнях для забезпечення поліпшення стану громадського здоров'я, ефективного функціонування закладів охорони здоров'я та ін.

Розвиток вторинної ланки надання медичної допомоги. Частиною структурної організації вторинної медичної допомоги (в межах формування єдиного медичного простору) можуть стати як державні (муніципальні, відомчі, наукові, учбові), так і приватні медичні установи. Критерій – можливість на рівних умовах надати потрібну місту якісну медичну послугу під організаційним керівництвом Департаменту охорони здоров'я Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). *Необхідними є наступні заходи:*

– створення лікарень інтенсивного лікування, лікарень планового лікування, центрів реабілітації, хоспісів, спеціалізованих центрів з визначенням профілів надання медичної допомоги (медичних послуг) для кожного закладу охорони здоров'я;

– створення госпітального округу (округів) на підставі проведеного аналізу потужності ліжкового фонду, інтенсивності лікарень, забезпечення медичним обладнанням та устаткуванням, територіального розміщення лікарень та наявності транспортних комунікацій, кадрового потенціалу тощо;

– реорганізація міських лікарень в комунальні некомерційні підприємства.

Література

1. Верховна Рада України, офіційний веб-портал. Декларация тысячелетия Организации Объединенных Наций. Резолюция 55/2 Генеральной Ассамблеи от 8 сентября 2000 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_621
2. Центр медичної статистики МОЗ України [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>

3. Заклади охорони здоров'я. Будівлі та споруди. ДБН В.2.2-10-2001 [Текст]: вид. офіц. – К.: Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України, 2001. – 158 с.
4. Рингач Н. О. Громадське здоров'я як чинник національної безпеки : монографія / Н. О. Рингач. – К. : НАДУ, 2009. – 296 с.
5. Центр медичної статистики МОЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>